

Волобоєв А.О.

Донецький юридичний інститут МВС України

ТАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОБШУКУ ЗА ФАКТОМ НЕЗАКОННОГО ПОВОДЖЕННЯ ЗІ ЗБРОЄЮ ТА БОЙОВИМИ ПРИПАСАМИ¹

Статтю присвячено аналізу та узагальненню результатів наукових досліджень і правозастосовної практики щодо тактичних особливостей обшуку за фактом незаконного поведження зі зброєю та бойовими припасами. Аргументовано вагомий інформаційно-доказовий потенціал обшуку за досліджуваним кримінальним правопорушенням. Проаналізовано тактичні особливості кожної стадії вказаних слідчих (розшукових) дій та сформульовано пропозиції щодо їх удосконалення. Зокрема, з'ясовано, що для обґрунтування необхідності проведення обшуку та для підвищення майбутньої пошукової діяльності на підготовчій стадії треба здійснити ретельне збирання орієнтуючої інформації. Одним із ефективних засобів збору є запровадження інституту НСРД. У невідкладних випадках, передбачених ч. 3 ст. 233 КПК України, системно-структурні елементи підготовчої діяльності реалізуються за необхідністю. Наголошено, що на робочій стадії обшуку обов'язково повинні виконуватись імперативні вимоги законодавства. Рекомендовано до участі залучати спеціаліста-психолога або штатного психолога. Встановлено, що успіх обшуку залежить від правильного та ефективного застосування тактичних прийомів і рекомендацій. Здійснено аналіз цих прийомів. Наголошено на їх системному застосуванні для цілеспрямованого пошуку у різних ситуаціях та для підвищення результативності тактики пошукової діяльності.

Ключові слова: обшук, тактичні прийоми, криміналістичні рекомендації, розслідування незаконного поведження зі зброєю та бойовими припасами, діяльність слідчого.

Постановка проблеми. Одним із важливих процесуальних засобів отримання доказів є обшук, порядок проведення якого визначений ст.ст. 234 – 236 КПК України. Сутність цієї слідчої (розшукової) дії полягає у примусовому обстеженні житла, іншого володіння особи, окремих громадян з метою відшукання і вилучення об'єктів, що мають значення для кримінального провадження, а також встановлення місцезнаходження розшукуваних осіб і їх затримання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тактичні особливості проведення обшуку достатньо повно висвітлені у криміналістичній літературі (зокрема, вагомий внесок зробили такі відомі вчені-криміналісти, як В.П. Бахін, Р.С. Белкін, П.Д. Біленчук, В.О. Коновалова, І.Ф. Пантелєєв, М.В. Салтевський, В.Ю. Шепітько, М.П. Яблоков та ін.). Такими ж питаннями під час розслідування незаконного обігу об'єктів озброєння займались Г.О. Бойко, О.М. Вдовін, В.В. Войнов, А.В. Втіурін, В.В. Єфіменко, І.В. Капустіна, С.П. Мельниченко, О.А. Мокринський, С.Г. Павліков, І.Ю. Рагулін, В.А. Саморока, О.С. Тарасенко, Є.С. Тесленко, М.П. Тюлькін, В.С. Шаповалова,

М.В. Щеголева та інші. Водночас вивчення сучасної слідчої практики свідчить про існування суттєвих складнощів під час провадження вказаної слідчої (розшукової) дії. Як результат, порівняно з періодом 2013–2019 років більш ніж у 2 рази знизився рівень запровадження цього інституту за фактом незаконного поведження зі зброєю та бойовими припасами, а внесені зміни до КПК України від 16.11.2017 [1] зумовили оновлення тактики проведення обшуку з урахуванням законодавчих особливостей. У зв'язку з цим виникла потреба у більш детальному вивченні питань організаційних заходів і тактичних прийомів проведення обшуку за досліджуваним кримінальним правопорушенням, що і є **метою статті**.

Виклад основного матеріалу. Обшук за фактом незаконного поведження зі зброєю та бойовими припасами зазвичай проводиться на початку досудового розслідування, через це його результати містять початкові відомості, які доводять причетність певних осіб до вчинення означеного кримінального правопорушення і виступають основною для висунення криміналістичних версій та планування розслідування. Крім того, всі виявлені під час обшуку матеріальні сліди незаконного поведження зі зброєю та бойовими

¹ Під зброєю та бойовими припасами автор розуміє лише ручну вогнепальну зброю та бойові припаси до неї.

припасами можна порівняти з інформацією, отриманою під час проведення інших невідкладних слідчих (розшукових) дій (огляд місця події, допити різних категорій осіб, призначення відповідних судових експертиз).

Головна відмінність обшуку від інших слідчих (розшукових) дій полягає у його примусовому та пошуковому характері [2, с. 229]. Передусім йдеться про застосування кримінально-процесуального примусу, тобто сукупність обов'язків учасників кримінального провадження та реалізацію завдань судочинства. Слідчий, незалежно від згоди обшукуваного, буде проводити обстеження належних йому приміщень та речей [3, с. 126]. Допустимість таких заходів визначається не інакше як за вмотивованим рішенням суду [4]. Законодавством передбачено, що ніхто не має права проникнути до житла чи іншого володіння особи з будь-якої метою. Це може відбуватися лише за добровільною згодою особи, яка ними володіє, або на підставі ухвали слідчого судді, крім невідкладних випадків, передбачених ст. 30 Конституції України [4], ч. 1, 3 ст. 233 КПК України [5].

Стосовно пошукового характеру обшуку, то він полягає у відшуванні матеріалізованої інформації про подію кримінального правопорушення. Вважається, що за відсутності вичерпної інформації про об'єкти пошуку та їх імовірне місцезнаходження виникають передумови недосягнення мети означеної слідчої (розшукової) дії, що значною мірою впливатиме на повноту та ефективність процесу доказування у кримінальному провадженні. Тому під час визначення мети обшуку звертається увага на виявлення тих об'єктів, що притаманні конкретній категорії кримінальних правопорушень.

Як свідчить практика², основною метою проведення обшуку під час розслідування незаконного поводження зі зброєю та бойовими припасами є виявлення, фіксація і вилучення об'єктів озброєння (ручної вогнепальної зброї – 44.2%, бойових припасів до неї – 55.8%) та інших об'єктів, що можуть слугувати речовими доказами й будуть використані під час досудового розслідування. До інших об'єктів пошуку належать: основні частини об'єктів озброєння – 3.3%, макети чи окремі деталі – 9.2%; речі та предмети, які містять сліди зберігання чи застосування об'єктів озброєння, або сліди злочинної діяльності – 15%; інструменти, різного роду документація та

обладнання, що застосовується для виготовлення об'єктів озброєння, їх основних частин – 8.3%; комп'ютерна техніка та інші носії електронної інформації – 13.3%; засоби телефонного зв'язку (SIM-картки) – 6.7% тощо.

Крім того, підлягають вилученню об'єкти, що не мають безпосереднього відношення до вчинення незаконного поводження зі зброєю та бойовими припасами, але характеризують особу злочинця і його діяльність. Це можуть бути предмети і документи, за допомогою яких реалізовувався конкретний злочинний намір (в інших епізодах злочинної діяльності), предмети та цінності, нажиті злочинним шляхом.

Місцем проведення обшуку за даним фактом насамперед виступає окрема квартира, де проживає злочинець – 28.3%; приватний будинок (прибудова до нього) – 46.7%; гараж – 8.3%; місцевість, що знаходиться у його власності – 1.7%, транспортний засіб – 5%. Також проведення обшуку може здійснюватися в тимчасово орендованих приміщеннях (1.7%), у службових приміщеннях за місцем роботи (3.3%), житлі родичів, друзів, знайомих і прилеглих до нього споруд й місцевості (2.5%); на територіях садових товариств (0.8%) та в інших транспортних засобах (1.7%).

Слід зазначити, що логічною підставою для провадження обшуку слугує слідча (інколи її різновид – розшукова) версія, тобто у всіх випадках імовірне судження про місцезнаходження шуканих об'єктів [6, с. 173] за результатами вивчення матеріалів кримінального провадження. Причому, як зазначено у законі, крім достатніх підстав, що вказують на вчинення кримінального правопорушення та значущість відшуканих об'єктів, що можуть бути доказами у кримінальному провадженні та знаходяться у певному житлі чи іншому володінні особи, встановленню підлягають обставини обшуку, які вказують на доцільність та ефективність відшукання та вилучення шуканих об'єктів, встановлення місцезнаходження розшуканих осіб як спосіб та захід, пропорційний втручанням в особисте і сімейне життя [5]. Тобто у процесі прийняття рішення про провадження обшуку слідчий повинен мати уявлення про обставини пошукової діяльності [2, с. 233]: 1. про особу обшукуваного, його характер, спосіб життя, схильності, звички; чи є реальна можливість отримати згоду на обшук; 2. про об'єкт обшуку, його розташування, під'їзди, підходи, поверх, планування, наявність запасних і засекречених виходів і тайників, планування місцевості, наявність засобів зв'язку, охорони, сигналізації, додаткових

² Автором узагальнено результати вивчення 120 кримінальних проваджень, пов'язаних з розслідуванням незаконного поводження зі зброєю та бойовими припасами.

приміщень, про транспорт, його номери, марку, колір і місце стоянки; 3. про об'єкти пошуку, їх основні зовнішні ознаки і особливості [7, с. 105], кількість, імовірні місця приховування.

На нашу думку, збирання орієнтуючої інформації – одне з важливих умов для досягнення успіху в обшуку, оскільки дає можливість одержати різноманітні відомості. Ці відомості слугують обґрунтуванням необхідності проведення вказаної слідчої (розшукової) дії, бо неможливо шукані речі отримати в інший спосіб, а також виконують функцію майбутньої орієнтації на місці проведення обшуку та створює необхідні передумови для висування розшукових версій.

Зауважимо, що для більш ефективного визначення засад обшуку та підвищення результативності майбутньої пошукової діяльності доцільно застосовувати інститут негласних слідчих (розшукових) дій, адже за отриманими результатами можливо: конкретизувати місце проведення обшуку; отримати відомості про розташування об'єктів, які мають доказове значення на місці обшуку; визначити тактику проведення обшуку – методи обстеження та коло тактичних прийомів; сформувати оптимальний склад пошукової групи та залучити необхідних спеціалістів, зокрема, в галузі криміналістики; установити схованки злочинця.

Надалі, оцінюючи зібрану інформацію та слідчу ситуацію, що склалася до ухвалення рішення про проведення обшуку, серед організаційно-підготовчих заходів має місце: прийняття (ухвалення) рішення про проведення обшуку; планування та визначення часу проведення обшуку; створення оптимальних умов для проведення вказаної слідчої дії; визначення та підготовка необхідних науково-технічних і транспортних засобів; вирішення питання про застосування службово-розшукового собаки; добір необхідних учасників для проведення обшуку; визначення способу фіксації ходу та результатів обшуку; розробка заходів, що передбачають дії учасників обшуку у разі виникнення непередбачуваних ситуацій або ускладнень; забезпечення безпеки учасників слідчої дії; складання плану проведення обшуку; проведення інструктивної наради (інструктаж) серед усіх учасників слідчої дії [8, с. 339].

Слід зазначити, що у невідкладних випадках, передбачених ч. 3 ст. 233 КПК України, обшук розпочинається одразу з робочої стадії, де системно-структурні елементи підготовчої діяльності реалізуються за необхідністю.

На попередньому етапі обшуку здійснюється непомітне прибуття пошукової групи; попередне

обстеження прилеглої території до місця обшуку; виставлення постів (групи-перехвату для недопущення втечі будь-якою особи чи залишення місця обшуку до його закінчення); супроводження представника громадськості чи житлово-експлуатаційної контори для оперативного проникнення на місце обшуку; додержання заходів безпеки; застосування технічних засобів аудіо-, відео фіксування, проникнення на місце обшуку та його оперативне обстеження (з метою встановлення кількості присутніх, недопущення втечі, опору, знищення речових доказів тощо); пред'явлення службового посвідчення; ознайомлення обшукуваного з ухвалою слідчого судді; пропонування добровільно видати розшукувані об'єкти; обшук присутніх осіб.

Зауважимо, що застосування технічних засобів аудіо-, відео фіксування є імперативною вимогою закону, тому необхідно розпочинати фіксацію здійснюваних дій до контакту з обшукуваним та/або проникнення до місця обшуку.

Обшук обшукуваного (затриманого) та/чи інших присутніх осіб здійснюється уповноваженими учасниками пошукової групи тієї самої статті у присутності адвоката, представника на вимогу такої особи. Неявка адвоката, представника для участі у проведенні обшуку особи протягом трьох годин не перешкоджає проведенню обшуку. Хід і результати особистого обшуку підлягають обов'язковій фіксації у відповідному протоколі [5].

Слід зазначити, що слідчий не має права заборонити учасникам обшуку користуватися правовою допомогою адвоката або представника. Слідчий прокурор зобов'язаний допустити такого адвоката або представника до обшуку на будь-якому етапі його проведення [5].

Характерною особливістю особистого обшуку за фактом незаконного поводження зі зброєю та бойовими припасами є підвищена конфліктність, що може виражатися у фізичному (інколи збройному) опорі або ж намаганні вплинути на психіку особи, яка проводить обшук шляхом погроз, образ та інших форм неадекватної поведінки. Вважаємо, що під час проведення будь-якого різновиду обшуку в процесі розслідування незаконного поводження зі зброєю та бойовими припасами має бути присутній спеціаліст-психолог або штатний психолог, перед яким мають бути поставлені такі завдання: оцінка рівня конфліктності обшуку (та вплив на ситуацію в разі звернення уповноваженого працівника); спостереження за обшукуваним (затриманим) та/чи іншими присутніми

особами; консультування слідчого та, за наявності, керівника, відповідального за проведення слідчої (розшукової) дії.

На оглядовому етапі слідчим здійснюється попередній обхід з метою ознайомлення з обстановкою місця обшуку; уточнення остаточного плану пошукової діяльності; персоніфікації завдань між учасниками; необхідності залучення додаткових сил та застосування додаткових технічних засобів фіксування; обрання тактики обшуку – оптимального методу обстеження та ймовірну систему тактичних прийомів. Після цього починається детальне обстеження та пошук розшукуваних об'єктів.

Так, обстеження в приміщенні та на закритій території (дворі) доцільно проводити послідовно, просуваючись тільки в обраному напрямку за годинною стрілкою або навпаки, та оглядати об'єкти, які зустрічаються, по черзі переходячи від одного до іншого (колом до центру). Такий же порядок застосовується під час обшуку транспортного засобу, тільки пересування здійснюється із задньої частини до передньої (багажник – салон – моторний відсік). Після чого обстежується нижня основа корпусу. Не виключається можливість у застосуванні вибіркового обшуку місць найбільш вірогідного зберігання розшукуваних об'єктів. Під час проведення обшуку декількома особами пошукової групи рекомендується здійснювати паралельне та/або зустрічне обстеження. Пошуки проводять всюди, де тільки можуть знаходитись сховані предмети, але не виходячи за межі місця, дозволеного на обшук, уникаючи, за можливістю, пошкодження об'єктів, що перевіряються. Інколи, мінімізуючи збитки, слідчий вправі зламувати сховища, підпорювати обшиття меблів або шви на одязі, розкривати тайники тощо.

Успішність обшуку також залежить від правильного та ефективного застосування тактичних прийомів і їх рекомендацій. Вчені-криміналісти виділяють значну кількість тактичних прийомів обшуку [2; 9; 10; 11], більшість з яких доцільно використовувати за фактом незаконного поводження зі зброєю та бойовими припасами:

1. *Залучення учасників кримінального провадження до проведення обшуку.* Тактичний прийом розрахований на участь в обшуку злочинця, свідка, потерпілого з метою покладання на них технічної допомоги в пошуковій діяльності. Слідчий може спонукати злочинця до співпраці, пропонуючи відкривати шухляди, шафу, переносити білизну, водночас спостерігаючи за його психофізичними реакціями. Участь свідків, потерпілих дозволяє

запобігти вилученню об'єктів, які не мають відношення до кримінального провадження. Своєю поведінкою та реакцією на ті чи інші речі вони акцентують увагу слідчого на більш детальному огляді виявленого.

2. *Спостереження за поведінкою обшукуваного та інших присутніх осіб на місці обшуку* повинно мати прихований характер та застосовуватися одразу по прибуттю на місце обшуку. Доцільно доручити його проведення спеціально визначеному для цієї мети оперативному працівникові або залученому до обшуку штатному психологу.

3. *Видалення деяких присутніх з місця проведення обшуку.* Тактичний прийом спрямований на зниження кількості учасників слідчої (розшукової) дії шляхом видалення зайвих осіб з місця проведення обшуку, знижуючи рівень конфліктності та напруги. Крім того, доцільність цього прийому пов'язана з використанням необізнаності певних осіб про результати обшуку під час проведення допитів або одночасних допитів декількох осіб.

4. *Використання рефлексії обшукуваного.* За допомогою рефлексії слідчий викликає певні реакції злочинців або створює конкретні умови, за яких особа вчиняє певні дії, за якими спостерігає слідчий з метою викриття прихованих об'єктів [9, с. 350].

5. *Відволікаючі прийоми.* Обшук із застосуванням відволікаючих прийомів найчастіше використовується, коли слідчий заздалегідь володіє певною інформацією про місце приховування розшукуваних об'єктів (схованки), однак при цьому недоцільно розкривати злочинцю (його захиснику) свою поінформованість та її джерела [10].

6. *Бесіда або «словесна розвідка».* Перш ніж почати обстеження якогось об'єкта, слідчий розпочинає мимовільну бесіду, цікавиться в обшукуваного, що знаходиться в певних місцях, і спостерігає за його реакцією. Такого роду дії створюють враження в обшукуваного, що розшукувані предмети будуть обов'язково знайдені у зв'язку із ретельним обшуком, та не рідко призводять до добровільної видачі необхідних предметів. Крім того, сама поведінка обшукуваного може допомогти слідчому обрати правильний напрям пошуку.

7. *Постановка запитань обшукуваному.* Такого роду прийом спонукає до аргументації відсутності в обшукуваного певних речей, а також можливості слідчому поставити низку запитань конкретизуючого, уточнюючого або контрольного характеру.

8. *Зіставлення інформації, яка міститься у відповідях обшукуваного.* Під час постановки запитань обшукуваному слідчий повинен зіставляти інформацію, яка міститься в його відповідях, з реальною обстановкою місця обшуку. Неправдивість відповідей обшукуваного неминуче буде пов'язана з можливістю виявлення суперечностей між запропонованим і реальним. Окрім того, відповідаючи на запитання, обшукуваний може допустити у своїх відповідях обмовлення та злочинну поінформованість [10]. Зокрема, злочинець не завжди готовий швидко відповісти на поставлені питання в контексті своєї версії, тому може сам заплутатися у відповідях, тим самим продемонструвавши слідчому неправдивість своїх показів.

9. *Роз'яснення неправильно зайнятої позиції обшукуваному та необхідність надання допомоги органу досудового розслідування.* Слідчий повинен пояснити обшукуваному, що його поведінка неадекватно відображає подію, що відбувається, що обшук викликано необхідністю та пов'язано з його попередньою діяльністю. При цьому передбачається, що обшукуваний, виходячи зі своїх знань і життєвого досвіду, прислухається до роз'яснень; усвідомить доцільність рекомендацій [2, с. 252].

10. *Раптове (несподіване) пред'явлення обшукуваному предмета, виявленого під час обшуку.* Тактичний прийом полягає у демонстрації окремих об'єктів обшуку (навіть малозначущих) з метою визначення відношення обшукуваного до виявленого, намітити подальший напрям пошуку [11, с. 127]. Крім того, такого роду дії створюють враження у обшукуваного, що пошуковій групі відоме місцезнаходження всіх розшукуваних об'єктів, тому може спровокувати бажання останнього співпрацювати зі слідством, добровільно вказуючи на місця, де приховані об'єкти та інші речові докази, що мають значення для кримінального провадження.

11. *Порівняння (зіставлення) однорідних об'єктів.* Пропонований тактичний прийом полягає у тому, щоб відмежувати об'єкти, які явно не є шуканими, від припустимо шуканих, а також у встановленні імовірних місць їх зберігання (при-

ховування). Порівняння (зіставлення) об'єктів можливе у двох випадках: а) за добровільної видачі, коли слідчий має конкретну інформацію про об'єкт пошуку; б) під час виявлення об'єкта з ознаками того, що шукають.

12. *Застосування науково-технічних засобів.* Тактичний прийом спрямований як для створення в обшукуваного враження про марність приховування розшукуваних об'єктів, так і для досягнення мети обшуку, підвищуючи результативність тактики пошукової діяльності (шляхом використання пошукової техніки).

Зауважимо, що для досягнення мети обшуку використовуються серії тактичних прийомів і рекомендацій (тактичні комбінації), які диференціюються залежно від конкретної ситуації, що склалася на момент обшуку. Вказані тактичні прийоми виступають ефективним засобом у відшуканні об'єктів пошуку, при цьому вони мають альтернативний характер, і їх використання є прерогативою слідчого. Тактичні прийоми не повинні бути ізольованими один від одного, адже застосування їх систем дозволяє цілеспрямовано проводити пошуки у різних ситуаціях, підвищувати результативність тактики пошукової діяльності та подати до суду результати обшуку у більш зрозумілій і переконливій формі.

Заключна стадія обшуку пов'язана безпосередньо з фіксацією результатів пошукової діяльності. Правильно складений протокол повинен відображати хід і результати цієї слідчої (розшукової) дії та відповідати вимогам ст.ст. 104-106, 223, 233, 234, 236 КПК України.

Висновки. Вищенаведене дає нам підстави стверджувати, що обшук за фактом незаконного поводження зі зброєю та бойовими припасами є однією із складних, невідкладних та результативних слідчих (розшукових) дій. Успіх і якість обшуку залежить від своєчасного здійснення організаційно-тактичних заходів та ефективного застосування серій (систем) тактичних прийомів. Сьогодні все ще залишається актуальним дослідження такого роду питання, вдосконалення криміналістичних рекомендацій, адаптація їх у практичну діяльність.

Список літератури:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження та інших осіб правоохоронними органами під час здійснення досудового розслідування. Закон України від 16.11.2017 № 2213-VIII. Офіційний веб-портал ВРУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2213-19> (дата звернення: 12.09.2019).
2. Шепітько В.Ю. Криміналістична тактика (системно-структурний аналіз) : монографія. Харків : Харків юридичний, 2007. 432 с.

3. Бишевец О. Тактико-психологічне забезпечення обшуку у кримінальному провадженні. *Национальный юридический журнал: теория и практика*. 2015. Martie. С. 125–130.
4. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Офіційний веб-портал ВРУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 12.09.2019).
5. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI, зі змінами. Офіційний веб-портал ВРУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 12.09.2019).
6. Белкин Р.С. Очерки криминалистической тактики : учебное пособие. Волгоград : ВСШ МВД СССР, 1993. 200 с.
7. Астапкин Д.И., Астапкина С.М. Криминалистика : учебное пособие. Москва : ИНФРА-М, 2002. 206 с.
8. Чаплинський К.О. Організація і тактичні прийоми проведення одночасних обшуків. *Науковий вісник Юридичної академії МВС*. Збірник наукових праць № 3 (17). 2004. С. 338–344.
9. Дулов А.В. Судебная психология. Изд. 2-е, исправленное и дополненное. Минск : Вышэйшая школа, 1975. 464 с.
10. Чаплинський К.О. Тактичні прийоми проведення обшуку. *Вісник Запорізького національного університету*. URL: <http://www.stattionline.org.ua/filologiya/79/13799-taktichni-prijomi-provedennya-obshuku.html> (дата звернення: 12.09.2019).
11. Лісогор В.Г. Криміналістичне забезпечення збереження таємниці досудового слідства: науково-практичний посібник / В.Г. Лісогор. Д.:Юрид. акад.. МВС. 2005. 156 с.

Voloboev A.O. TACTICAL PECULIARITIES OF SEARCH ON ILLEGAL HANDLING WEAPON AND AMMUNITION

One of the important procedural means of obtaining evidence is search. The essence of this investigative (search) action lies in the compulsory inspection of housing, other possession of a person, individual citizens for the purpose of finding and seizing objects that are relevant for criminal proceedings, as well as locating and detaining wanted persons.

The tactical features of the search are sufficiently covered in the forensic literature. However, the study of modern investigative practice indicates that there are significant difficulties in conducting this investigative (search) action. As a result, in comparison with the period 2013–2019, the level of introduction of this institute on the illicit handling weapon and ammunition decreased more than 2 times, and the changes made to the CPC of Ukraine from 16.11.2017 require updating of the tactics of the search taking into account the legislative peculiarities. In this regard, there was a need for coverage of organizational measures and tactical methods of conducting searches on the investigated criminal offense.

The article analyzes and summarizes the results of scientific research and law enforcement practice on the tactical features of the search for the illicit handling weapon and ammunition. Significant information-evidence potential search of the investigated criminal offense is substantiated. Tactical peculiarities of each stage of this investigative (search) action are analyzed and suggestions for their improvement are formulated. In particular, it has been found that a thorough collection of guidance information is needed to substantiate the need for a search and to enhance future search activity at the preparatory stage. One of the effective means of collection is the introduction of the Institute of Covert Investigative (detective) Actions. In the urgent cases provided for in Part 3 of Art. 233 of the CPC of Ukraine, system-structural elements of preparatory activity are implemented as needed. It is emphasized that imperative requirements of the legislation must be complied with at the working stage of the search. It is recommended to involve a specialist psychologist or a full-time psychologist. The tactical methods of the search were analyzed. They are emphasized on their systematic application for purposeful search in different situations and for improving the effectiveness of search tactics.

Key words: *search, tactical techniques, forensic recommendations, investigation of illegal handling weapon and ammunition, investigator's activity.*